

Anna Cibulková: Písecký komorní orchestr tehdy a dnes

Oponentský posudek

Anna Cibulková se ve své bakalářské práci zaměřila na amatérský Písecký komorní orchestr s ohledem na srovnání repertoáru několika vymezených období „tehdy“ (tj. za komunistického režimu) a „dnes“, 1990-2008 především z hlediska národnosti hraných autorů.

Autorka se podrobně věnuje historii Píseckého komorního orchestru, podmínkám jeho působení a vlivům působícím na vytváření repertoáru, dále následuje pečlivé srovnání podílů hraných autorů na základě jejich národnosti ve sledovaných obdobích. Z charakteru práce vyplývá, že autorka ke zkoumání přistupovala důkladně a svědomitě. Prameny práce jsou výhradně archivní materiály, Anna Cibulková přitom uvádí jako výhodu „nezaujatost“ zkoumaných dokumentů, tj. konkrétně koncertních programů a záznamů v kronice orchestru.

Studentka považuje výběr ruských autorů i účast na kulturně-politických akcích za nutnost vzhledem k „okolnostem doby“ a finanční podpoře, atd. Takto zaměřený projekt, v němž se autorka práce rozhodla nevyužít jako techniku sběru dat rozhovory s několika pamětníky orchestru pro jejich domnělou subjektivitu nám však nikdy neobjasní, jak se k těmto skutečnostem stavěli hudebníci, zda a do jaké míry je považovali za „nutné zlo“. Prosté srovnání repertoáru „tehdy“ a „dnes“ umožňuje pohybovat se pouze „na povrchu“, aniž bychom se dozvěděli něco „zevnitř“ tj. z perspektivy samotných aktérů. Opomenutí „lidského rozměru“ navíc neumožňuje bližší objasnění specifických českých poměrů a faktu, že na programech dnešních světových koncertních pódii i médií zaměřených na západní uměleckou hudbu je poměrně vysoký podíl ruských i později sovětských autorů (viz např. program francouzské televizní stanice Mezzo). Otázkou také je, do jaké míry je právě národnost skutečně důležitá v západní umělecké tvorbě ve srovnání s jinými faktory - celkovou skladatelskou invencí, technickou náročností skladeb, nebo jejich posluchačskou atraktivitou. Z hlediska etnomuzikologie nebo hudební antropologie by se subjektivní výpovědi členů orchestru staly zajímavým předmětem zkoumání. Teprve tak bychom totiž poznali reflexi jejich působení v orchestru a postoje k repertoáru. Jaký byl jejich vztah k provozované hudbě, do jaké míry šlo o vynuceně nacvičovaný a hraný repertoár, zda byla důležitější okolnost hraní konkrétních skladeb, anebo například okolnost společného hraní jako společenské aktivity či prostá touha po uplatnění? Po vzoru harvardské etnomuzikoložky Kay Kaufman-Shelemay (2001) by bylo dále možné se například zaměřit na to, zda utvářel či utváří Písecký komorní orchestr specifickou komunitu, napomáhá vzniku vzájemných vztahů, apod. Taková zjištění by byla o to zajímavější, neboť jak studentka podrobně dokládá, patří bezpochyby Písecký komorní orchestr k výjimečným amatérským hudebním tělesům.

Práci jednoznačně doporučuji k obhajobě a hodnotím ji jako velmi dobrou.

V Praze dne 25. 8. 2014

Mgr. Zita Skořepová Honzlová